

Leánygimnázium az Eötvös-parkkal. — Mädchengymnasium mit Eötvöspark. — Lycée pour filles avec le parc Eötvös. — Girls secondary school with the Eötvös-garden.

Áruraktár és elevátor. — Warenlager und Lift. — Dépôt de marchandises et ascenseur. Warehouse and elevator.

Industry and commerce

The town which lies on the avenues of world trade, mediates trade since the earliest times, as we said above. It is especially trade in corn and live animals which was the occupation of the people of Győr, and they shipped their cargoes from the Lower Danube to Vienna. With the improvement of industrial methods, their attention was called more and more to the working up of raw materials and as this has been supported also by the official factors of the municipality, the present great industry of Győr developed.

Among the larger industrial concerns the following are to be mentioned:

Hungarian Railway Car and Manufacturing Co. Ltd. established in 1896. It manufactures railway vehicles, bridges, cranes, iron structures, motorcars and motor lorries, power ploughs etc. having a capacity of 3000 HP. Before the Treaty of Trianon it gave work to 2500 to 3000 workers, the actual number is only 1000.

The factory of the *Győr Spirit and Refining Co. Ltd.* is the largest of its kind in Europe, manufacturing also potash, giving work to 250 workers, having a capacity of 300 HP. Founded in 1884.

Oil Works Ltd., Adolphe Kohn and Sons is the largest oil factory of the Continent, which established just now a branch in Smyrna. It manufactures hydrogen and oxygen besides oil. Another oil manufacturing concern is the Ignatius Meller Oil Works.

Pastry, chocolate sweets and especially crackers made in the factory of *Koestlin L. and Co.* (1897), as well as the products of the *John H. Schmiedl* chocolate and sweets factory are well known also abroad; the *Pannonia Crackers Factory* manufactures too crackers.

Among the textile factories the *Győr Textile Works Ltd.*, the *Richards Fine Cloth Factory*, the *Grab Factory* manufacture oil cloth and half finished cotton wares, the *Taussig Factory* spins flax and hemp and produces clothing articles (sackcloth, mackintoshes, clothing). Here belongs also the *Oil Cloth Factory of Edward Keffel*. The only lace factory of the country is in Győr. We have to mention yet the *Silk Spinning Factory*, which works up cocoons.

Besides flour mills and factories the following enterprises are to be mentioned:

Wood Manufacturing Co. Ltd. manufacturing furniture, the Shoe-polish factory of Benes («Le Coq»), vinegar factories, metallic cans factory, broom factory, a factory working up reed, Brenner smoke abducting pipe factory, Metania chemical factory, László Metal Wares Factory, Fustenbach grease factory, Stein Picture Frame Factory etc.

We have to mention furthermore the large pig fattening plants, like the *pigsties of Nírnsee, Halbritter*, and the *Transdanubian Pig Fattening Co. Ltd.* The industrial pig fattening plants can fatten 30.000 pigs a year.

The credit requirements of economical life are met by the financial institutes.

The *Győr First Savings Bank* is the largest and earliest financial establishment, as well as the *Győr Town an County Savings Bank* and the *Győr General Savings Bank*. Besides the *National Bank of Issue*, it is the *Hungarian General Credit Bank*, the *Pest Commercial Bank*, the *Hungarian Discount and Exchange Bank* which have branches at Győr.

This is the picture of Győr in great outlines. The wealth, and industriousness of that town is one of the noblest instruments of the development of Hungary. It serves the cause of Hungary's reconstruction with laborious work, with the international credit of its work without vociferous phrases.

Industrie et Commerce

Cette ville, sur la route du mouvement international — comme il en était fait déjà mention — s'occupe depuis des temps immémoriaux du commerce transitoire. Les habitants de Győr s'occupaient à la plupart du commerce des blés et du bétail et leurs cargaisons firent la route du Bas-Danube jusqu'à Vienne. Avec le développement de la culture industrielle leur attention s'est toujours mieux concentrée sur l'ouvrage des matières premières, et vu que leurs efforts y relatifs trouvaient aide et protection au sein de la ville officielle, les fondements de la grande industrie future pouvaient être déposés.

Entre les plus grands établissements industriels, il faut mentionner:

Fabrique Hongroise des Wagons et des Machines, S. A. a été fondée en 1896. Elle confectionne des véhicules de chemin de fer, des ponts, des grues, des constructions de fer, des voitures automobiles, des camions des charrues à force motrice. Elle travaille à 3000 forces de chevaux. Avant Trianon elle a donné occupation à 2500–3000 ouvriers, l'état actuel des ouvriers est de 1000.

Fabrique et Raffinerie d'Alcool, S. A. et la plus grande fabrique en Europe de ce genre, avec une fabrique spéciale pour la potasse. 300 forces de chevaux, 250 ouvriers. Fondée en 1884.

Huileries, S. A., Adolphe Kohn et Co., est la plus grande huilerie du Continent, qui n'a établi qu'à tout récemment une succursale à Smyrne. Outre l'huile elle produit d'hydrogène et d'oxygène. Les *Huileries Ignace Meller* s'occupent aussi de la production d'huile.

Les pâtisseries, les bonbons de chocolat et surtout les biscuits de la *Fabrique L. Koestlin et Co.* ainsi que le chocolat et les bonbons de la maison *Jean H. Schmiedl*, sont connus aussi à l'étranger, ici il faut encore nommer la *Fabrique de Biscuits Pannonia*.

Dans l'industrie des textiles il y a *Les Entreprises Textiles de Győr, S. A.*, *Fabrique de drap fin de Richards*, la *Fabrique Grab*, manufacturant de la toile cirée et des articles de coton brut, la *Fabrique Taussig*, s'occupant de la filature de lin et de chanvre et de la confection (Toile d'emballage, impér-méables, habits) et la fabrique de toile cirée *d'Édouard Keffel*. C'est à Győr que se trouve l'unique *fabrique de dentelles* du pays. Il faut encore mentionner la *filature de soie* qui s'occupe de l'ouvrage des cocons de soie.

Outre les *moulins*, et les *fabriques de tuiles*, il faut encore faire mention d'autres établissements industriels plus importants:

La fabrique de meubles de la *Société Anonyme de l'Industrie de Bois*, la *Fabrique de Cirage Benes («Le Coq»)* fabriques de vinaigre, fabrique de boîtes en métal, fabrique de balais, fabrique pour l'ouvrage des roseaux, fabrique de tuyaux Brenner, fabrique chimique Metania, fabrique des articles de métal László, fabrique de vernis Fustenbach, la *Fabrique des Cadres de Tableaux Stein*. Il ne faut pas oublier non plus les grands établissements pour l'engraissage des cochons, comme les *étables de Nírnsee et Halbritter* et les *étables de la S. A. de Transdanubie pour l'Engraissage des Cochons*. Dans les établissements industriels d'engraissage 30,000 cochons peuvent être engrangés par an.

Pour satisfaire aux besoins de crédit de la vie économique, servent les institutions financières. La *Première Caisse d'Épargne de Győr* est la plus ancienne et la plus grande des institutions financières, ensuite la *Caisse d'Épargne de la Ville et du Département de Győr*. En dehors de l'*Institut d'Emission la Banque Hongroise de Crédit Général*, La *Banque Hongroise Commerciale de Pest* et la *Banque d'Escompte et de Change* ont des succursales à Győr.

C'est Győr en ses grandes lignes. Avec la sueur du travail honnête qui lui ont valu la confiance et le crédit internationaux veut elle servir dans l'avenir aussi la cause de la résurrection hongroise.

A város pénzügyi helyzete

A városi önkormányzat anyagi ügylei rendezettek, a város polgárságának áldozatkészisége és rátermettsége mindenkor megteremtte azokat az anyagi eszközöket, amelyek a város fokozatos fejlődéséhez szükségesek voltak. Legutóbb a Speyer amerikai bankáz által a magyar városok részére folyósított kölcsönből 805.000 dollárt vett fel s abból hatalmas beruházásokat végzett 1925. és 1926. évben. Ezen kölcsön a város vagyonának egy tizedrészét sem haladja meg.

A város vagyona	52,500.000 pengő
amelyet 805.000 dollár amerikai kölcsön terhel, kereken	5,000.000 "

s így a tiszta vagyon	47,500.000 pengő
-----------------------	------------------

A bruttó vagyon következőképen oszlik meg:

1. Mezőgazdasági ingatlanok	8,125.000 pengő
2. Épületek	10,250.000 "
3. Jogok, javadalmak értéke	16,125.000 "
4. Üzemek	9,875 000 "
5. Utak, műtárgyak	7,500.000 "
6. Ingóságok	625.000 "

Osszesen: 52,500.000 pengő

Az 1926. évi költségelőírányzat szerint a város bevételi és kiadásai a következőképen alakulnak, melyben főleg az ipar, valamint a vallásügy és közművelődés tételei érdemelnek kitörő figyelmet:

	Bevétel	Kiadás
1. Általános igazgatás	51.124 pengő	672.724 pengő
2. Községi rendészeti és tűzrendészeti	26.040 "	267.987 "
3. Közegészségügy és állategészségügy	196.328 "	261.515 "
4. Forgalmi, ipari, kereskedelmi, város-		
szabályozás feladatai	470.583 "	617.644 "
5. Szociálpolitika	29.692 "	209.797 "
6. Vallásügy, közművelődés	95.700 "	472.469 "
7. Kölcsön szolgálat	323.964 "	595.727 "
8. A város magángazdálkodása	318.000 "	192.259 "
9. Katonai közigazgatás	37.760 "	19.520 "
10. Közszolgáltatások	2,164.835 "	341.504 "
11. Rendkívüli	5.200 "	62.200 "

Osszesen: 3,719.226 pengő 3,716.386 pengő

A Győri Kereskedelmi és Iparkamara székháza, egyúttal holland főkonzulátus. — Sitz der Györer Handels- und Gewerbe kammer, gleichzeitig Sitz des holländischen Konsulats. — Siege de la chambre de commerce et d'industrie de Györ, en même temps siège du consulat de Hollande. — Residence of the commerce-and industry-chamber of Györ, and of the consulate of Holland.

und Komitats-Sparkassa, die Györer Allgemeine Sparkassa. Ausser dem Ungarischen Noteninstitut haben die Ungarische Allgemeine Kreditbank, die Pester Ungarische Kommerzialbank und die Ungarische Escompte und Wechslerbank A.-G. Filialen in Györ.

*

Nun haben wir die Stadt Györ in ihren grossen Umrissen vor uns. Das ehrlich erworbene Reichtum, die fleissige Strebsankt dieser Stadt waren die edelsten Förderungsmittel des ungarischen Fortschrittes. Sie dient der Sache der ungarischen Auferstehung, ohne klingenden Phrasen, mit dem Schweisse ihrer Arbeit, mit dem internationalen Kredit ihrer Erfolge.

Die finanzielle Lage der Stadt

Die finanziellen Angelegenheiten der städtischen Selbstverwaltung sind als geregelte zu nennen; die Opferfreudigkeit und Tüchtigkeit der Stadtbürgerschaft hat die notwendigen finanziellen Mitteln, welche zur fortgeschreitenden Entwicklung der Stadt notwendig waren, stets aufzu bringen gewusst. Zuletzt hat die Stadt Györ, aus dem für die ungarischen Städte flüssig gemachten Darlehen des amerikanischen Bankhauses Speyer 805,5000 Dollar aufgenommen, wovon sie in den Jahren 1925 und 1926 grosse Investitionen durchgeführt hat.

Das Vermögen der Stadt beträgt	52,500.000 Pengő
welche von einem 805,000 Dollar grossen	
amerikanischen Darlehen belastet ist	5,000.000 "
also ist das reine Vermögen	47,500.000 Pengő

Das Bruttovermögen verteilt sich folgendermassen:

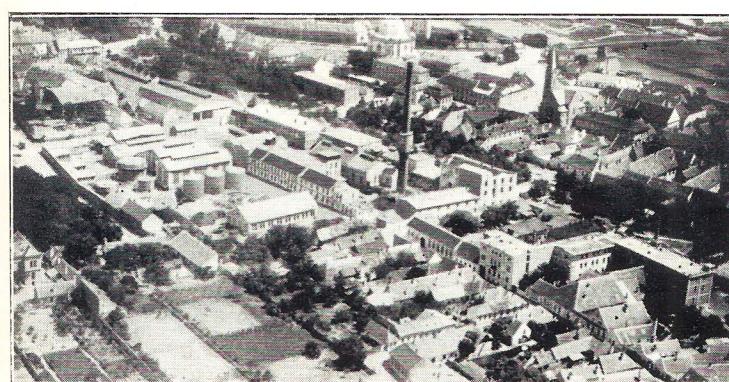
1. Landwirtschaftliche Immobilien	8,125.000 Pengő
2. Gebäude	10,250.000 "
3. Wert der Rechte, Dienstbarkeiten und Einkünfte	16,125.000 "
4. Betriebe	9,875.000 "
5. Wege, Kunstgegenstände	7,500.000 "
6. Mobilien	625.000 "

Zusammen: 52,500.000 Pengő

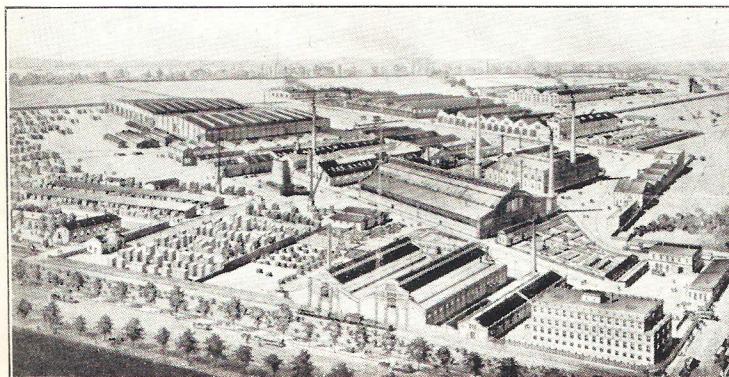
Die Einnahmen und Auslagen der Stadt gestalten sich für das Jahr 1926 laut Kostenvoranschlag:

	Einnahmen	Ausgaben
1. Allgemeine Verwaltung	51.124 Pengő	672.724 Pengő
2. Sicherheitsdienst und Feuerwehr	26.040 "	267.987 "
3. Sanitätswesen und Veterinärwesen	196.328 "	261.515 "
4. Verkehr, Gewerbe, Handel und Aufgaben der Stadtregulierung	470.583 "	617.644 "
5. Sozialpolitik	29.692 "	209.797 "
6. Kultus- und Volksbildung	95.700 "	472.469 "
7. Darlehen-Dienst	323.964 "	595.527 "
8. Privatwirtschaft der Stadt	318 000 "	192.259 "
9. Militärische Verwaltung	37.760 "	19.520 "
10. Gemeinnützige Leistungen	2,164.835 "	341.504 "
11. Auserordentliche	5.200 "	65.200 "

Zusammen: 3,719.226 Pengő 3,716.386 Pengő

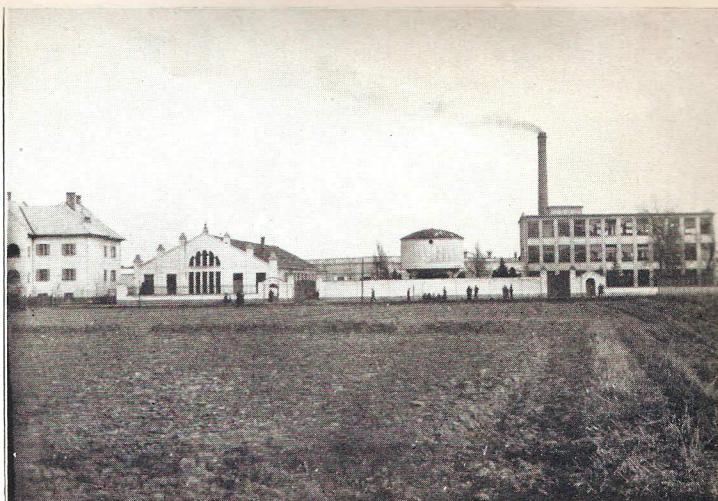
Olajművek r.t. Kohn A. és Társa győri gyártelepe. — Ölwerke A.-G. Kohn A. und Comp.; Fabrikanlagen in Györ. — Huileries A. G. Kohn et Comp. Soc. An.; Fabrique de Györ. — Oil-Works A. G. Kohn & Co Ltd.; Manufacturing plans at Györ.

Magyar Waggon- és Gépgyár. — Ungarische Waggon- und Maschinenfabrik. — Fabrique hongrois de waggons et de machines. — Hungarian railway-cars and machines factory.

Benes testvérek vegyészeti gyára, Győr. — Chemische Putzmittelfabrik Gebrüder Benes, Győr. — Fabrique de cirage Frères Benes, Győr. — Shoe Polish Factory Benes Brothers, Győr.

Richards Richard r.-t. györi finomposztogára. — Richard Richards A.-G. Györer Feintuchfabrik. — Richard Richards, fabrique de drap fin de Győr. — Richard Richards Ltd. fine cloth manufactory of Győr.

Financial situation of the municipality

The financial matters of the municipal autonomy are well ordered, for the willingness of the inhabitants of the town to make sacrifices and their efficiency were always able to create all these material means, which were necessary for the increased development of the town. It got lately 805.000 dollars out of the loan floated with Speyer and Sons of New York for Hungarian municipalities, and it was able to undertake large investments out of that money in the years 1925 and 1926.

The assets of the town amount to 52,500,000 pengős with the liability of 805.000 dollars

American loan, that is

5,000.000 " "

so that its net assets amount ot 47,500,000 pengős

Gross assets can be given under the following items:

1. Agricultural real estates	8,125.000 pengős
2. Buildings	10,250.000 "
3. Value of property rights and incomes	16,125.000 "
4. Industrial plants	9,875.000 "
5. Roads, artistic objects	7,509.000 "
6. Movable property	625.000 "

Total: 52,500,000 pengős

According to the budget estimates of 1926, the revenues and expenditure of the municipality are the following in pengős:

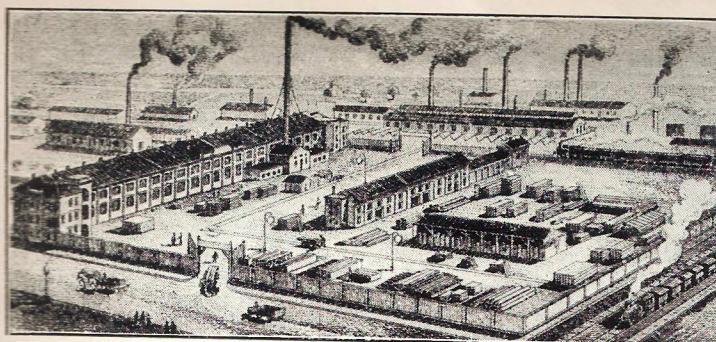
	Revenues	Expenditure
1. General administration	51.124	672.764
2. Municipal police and fire brigade	26.040	267.987
3. Public hygienes an veterinary service	196.328	261.515
4. Transport, industrial, commercial and town regulation purposes	470.583	617.644
5. Social policy	29.692	209.797
6. Religions and cultural affairs	95.700	472.469
7. Loan redemption service	323.964	595.727
8. Private municipal businesses	318.000	192.259
9. Military administration	37.760	19.520
10. Public services	2,164.835	341.504
11. Extraordinary	5.200	65.200
Total:	3,719.226	3,716.386

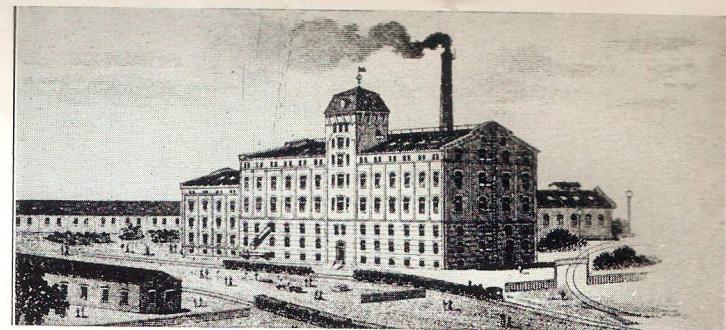
Győri szeszgyár és finomító r.-t. — Györer Spiritus-Erzeugung und Raffinerie A.-G. Soc. An. de Győr pour la fabrication et la purification de l'alcool. — Győr Spirit and Refining Co. Ltd.

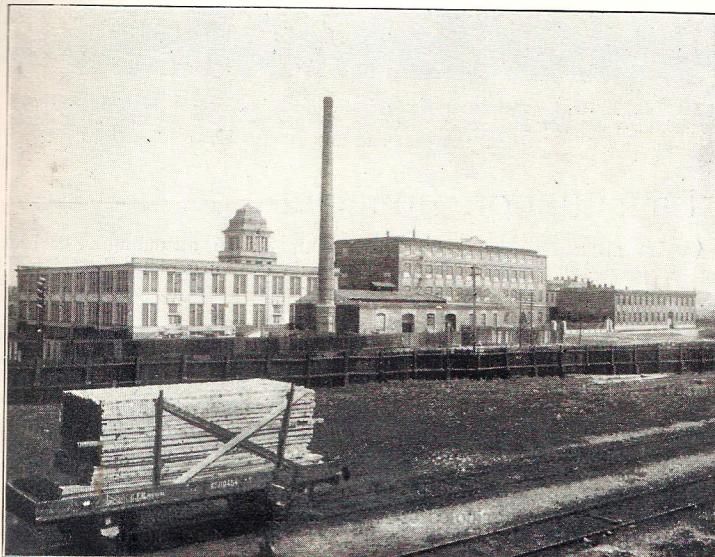
Selyemfonoda. — Seidenspinnerei. — Filature de soie. — Silk-mill.

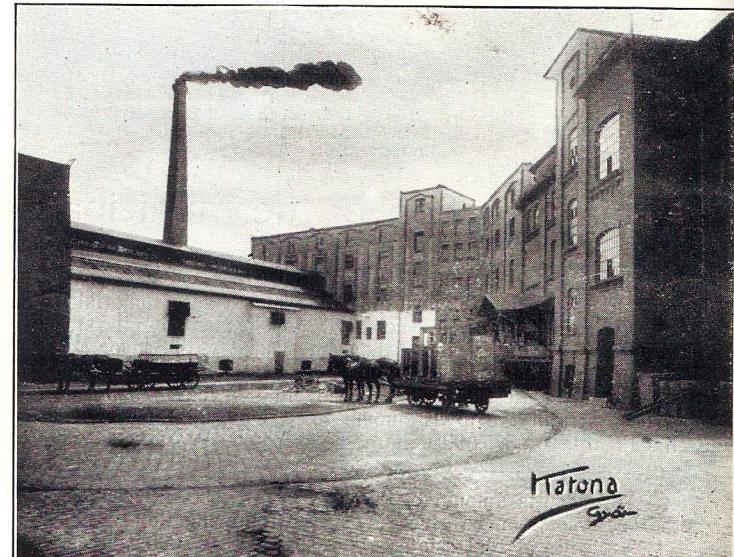
Győri Faipari és Faértékesítő r.t. — Győrer Holzgewerbe- und Holzverwertungs A.-G.
Soc. An de Győr pour l'industrie et pour l'utilisation au bois. — Győr Wood Industrial and Trading Co. Ltd.

Back; Herrmann győri hengermalma. — Herrmann Back, Győrer Walzmühle. — Herrmann Back, moulin à cylindres de Győr. — Herrmann Back, power-mill of Győr.

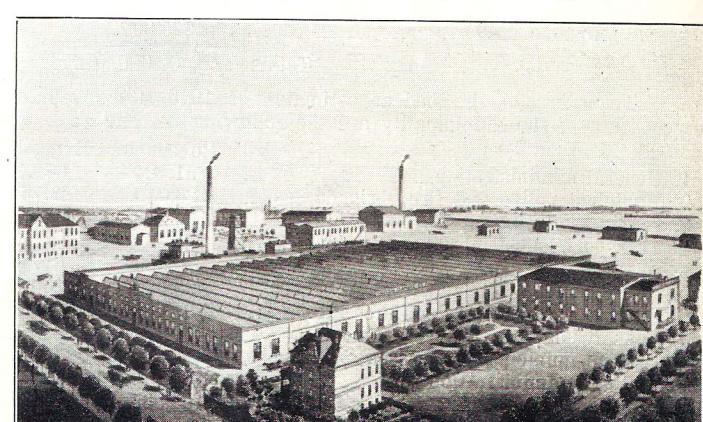
Győri textilművek r.t. — Győr Textilwerke A.-G. — S. A. des entreprises textiles de Győr. — Textile-enterprises limited of Győr.

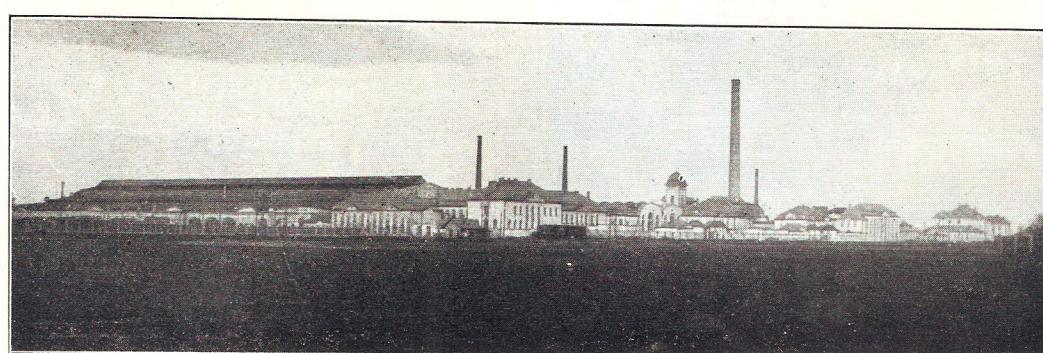
Koestlin L. és társai kekszgyára — Keksfabrik L. Köstlin & Comp. — Fabrique de Biscuits L. Köstlin & Comp. — Cakes-factory L. Köstlin & Comp.

Grab M. fia Első Magyar Viaszovászon- és Műbörgyára Győr. — Erste ungarische Wachsteinwand- und Kunstlederfabrik M. Grab's Söhne, Győr. — Première fabrique de toiles cirées et de cuir artificiel Fils de M. Grab, Győr. — First oil cloth and artificial leather manufactory M. Grab's sons, Győr.

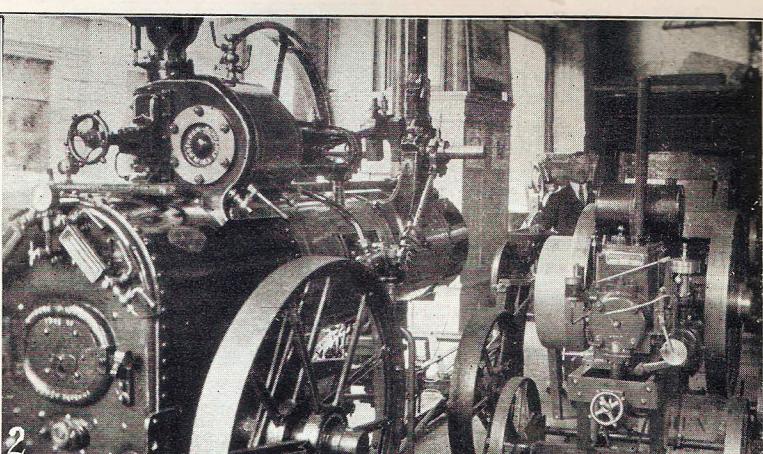
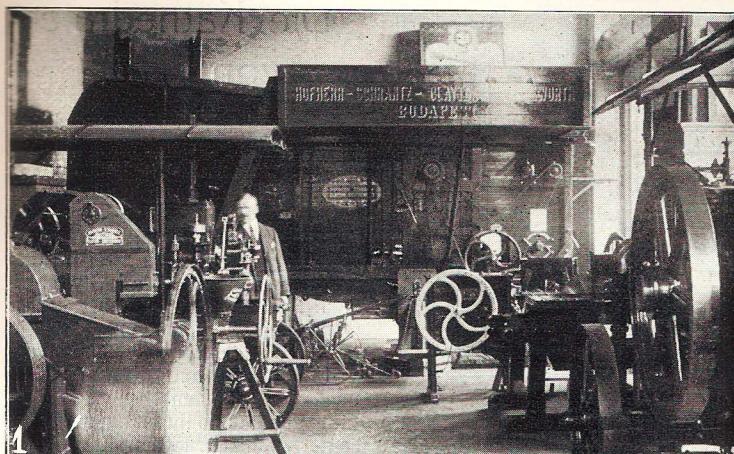

Taussig Sámuel és fia len- és kenderárugyára. — Leinen- und Hanfwarenfabrik Samuel Taussig und Söhne. — Fabrique d'articles de lin et de chanvre Samuel Taussig et Fils. — Manufacture of linen- and hemp-wares Samuel Taussig and sons.

Győri ipartelepek r.t. (a volt ágyugyár). — Győrer Industrieanlagen A.-G. (Ehemals Kanonenfabrik). — S. A. des Établissements industriels de Győr (aupravant fabrique de canons). — Győr Industrial Plans Ltd. (formerly cannon-factory).

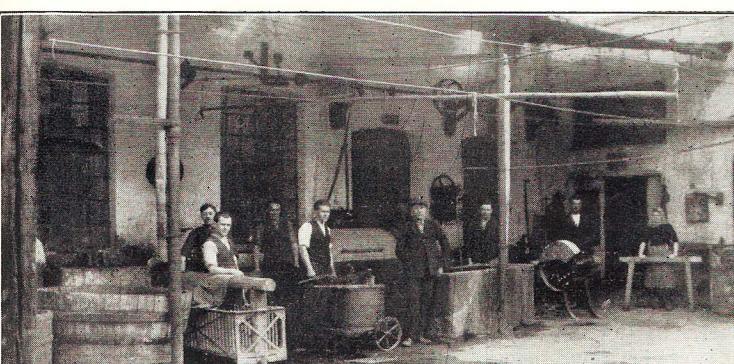

Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth győri fióktelepe. Gyár: Kispest—Wien—Lincoln. A kispesti gyár az ország legnagyobb gazdasági gépgyára, melynek készítményeit a balkáni államok és olaszország piacán épp úgy megtaláljuk, mint hazánkban. A vállalat magyarországi központja: Budapest, VI., Vilmos császár-út 57. — Győrer Filiale der Firma Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth. Fabriken: Kispest—Wien—Lincoln. Die Kispester Fabrik ist die grösste Fabrik wirtschaftlicher Maschinen des Landes; ihre Erzeugnisse sind in den Balkanstaaten und in Italien ebenso geschätzt wie im Lande selbst. Ungar-ländische Zentrale des Unternehmens: Budapest, VI. Vilmos császár-út 57.

Succursale de Győr de la maison Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth. Fabriques: Kispest, Vienne, Lincoln. La fabrique de Kispest est la plus grande des fabriques de machines agricoles du pays; ses produits sont tout aussi recherchés dans les pays du Balcan et en Italie qu'en Hongrie. Centre de l'établissement pour la Hongrie: Budapest, VI. Vilmos császár-út 57. — Győr Branch of the firm Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth. Manufactures: Kispest—, Vienna, Lincoln. The manufacture of Kispest is the greatest producer of agricultural machines of Hungary; its machines are sought for in the Balkan-states and in Italy, as well as in Hungary. Central establishment for Hungary: Budapest, VI. Vilmos császár-út 57.

Csermák Gusztáv kelgefestő gyára (felső két kép). A Győr—Sopron és vasmegyei tejgazdasági r. t. budapesti központja és győri telepe (alsó képeink). — Gewebefärberei Gustav Csermák (die beiden oberen Bilder). Milchwirtschaft der Komitate Györ, Sopron und Vas. Budapester Centrale und Györer Betrieb (untere Bilder). — Teinturerie de tissus Gustave Csermak (les deux illustrations d'en haut). S. A. de Laiterie des comitats de Györ, de Sopron et de Vas, centre de Budapest et Etablissement à Györ (illustrations d'en bas). — Dying-establishment Gustav Csermák (the two illustrations above). Dairy farming of the counties Györ, Sopron and Vas, centre of Budapest and establishment at Györ (below).

A győri székesegyház

A mai székesegyház 1260 körül épült román stílusban, amelyből a baloldali hajó apside maradt fenn napjainkig. 1499-ben Nagylüchei Orbán püspök csúcsives stílusban átépítette az akkor még két tornyú székesegyházat. A török hódoltság alatt (1594—1598) raktárul, boltozatát ágyutelepül használták, a törökvez utáni restaurálás pedig teljesen kiforgatta eredeti román s későbbi csúcsives jellegéből. A székesegyház déli falához épített gyönyörű csúcsives kápolnát a Szentláromság tiszteletére Héderváry János püspök (1384—1414) emeltette, egyben saját temetkezési helyéül is. A kápolna belsejét Simor János püspök újította meg 1860—61-ben. E kápolnában őrzik Szent László király hermáját, fejereklyetartó mellszobrát, amelyt sok viszontagság után került Nagyváradról — ahová Szt. Lászlót temették — Györbe. A székesegyház belsejét fejedelmi bőkezűséggel Zichy Ferenc püspök (1743—1784) rendezte be barokk izlésben. E munkához az akkor idők két legkiválóbb művészét hívta meg: Hefele Menyhért műépítőt és Maulbertsch Antal bécsei akad. festőt. A két ölőmreliefű fekete oltárt, melyeket szaktudósaink sokáig Donner Rafael művének tartottak, az 1755-ben kanonokká lett Schmid Gábor órkánonok készítette.

A székesegyháznak értékes kegyoltára van, melynek Szűz Mária kegyképét Irországból hozta Lynch Walter írlandi püspök, aki az üldözötések elől menekült Bécsbe, majd Györbe.

A címeképünkön látható püspökvár a győri püspökök ősi székhelye Szt. István király ideje óta. Mai állapotában már 1560 előtt fennállott és a főkapitányok lakóhelye lett, mik 1745-ben Mária Terézia jogos tulajdonosainak vissza nem adta.

A püspökvárat körülvevő bástya a XVI. század derekán épült, de 1809-ben a megszálló francia hadak puskarorral szétvették. Csak 1827-ben sikerült ismét felépíteni.

Az Orsolyarendi iskola 1898-ban, a vele egybekapcsolt leányinternátus 1908-ban épült. Az intézetben helyezték el az elemi, a polgári, óró és három évfolyamú női ipariskolákat. A négyemeletes szemináriumot Széchenyi Miklós gróf püspök építette 1909—10-ben s ott vannak a teológiai főiskola helyiségei is. A Révai katolikus elemi iskola épületét 1684-ben Széchenyi György emelte nemesi konviktus számára, később elemi iskolává alakult át. A Rákócziánum emeletes épülete 1905—1909. években készült katolikus középiskolai növendékek internátusául, 100 növendék befogadására alkalmas, a magyar középosztály gyermekinek közkedvelt nevelőintézete.

Győri székesegyház. — Die Kathedrale von Györ. — La cathédrale de Györ.
The cathedral of Györ.

Herme, die Kopfreliquien enthaltende Büste, des Königs Ladislaus des Heiligen behütet, welche nach vielen Wirrnissen, von Grosswardein, wo Ladislaus der Heilige begraben wurde, nach Györ kam.

Die Kathedrale besitzt einen wertvollen Gnadenaltar. Das Gnadenbild der Jungfrau Maria hat seinerzeit der irändische Bischof Walter Lynch, der vor den Verfolgungen zuerst nach Wien dann nach Györ flüchtete, aus Irland mitgebracht.

Die auf unserem Titelblatt zu sehende Bischofsburg ist die uralte Residenz der Győri Bischöfe seit Stefan dem Heiligen. In ihrer gegenwärtigen Gestalt bestand sie schon vor dem Jahre 1560 und wurde zum Wohnorte der Stadthauptleute, bis Königin Maria Theresia sie im Jahre 1745 ihren ursprünglichen, rechtsmässigen Eigentümern zurückgab.

Die Basteien um die Bischofsburg stammen aus der Mitte des 14. Jahrhunderts.

Die Schule der Ursulinerinnen wurde im Jahre 1898, das damit verbundene Internat im Jahre 1908 erhoben. In diesem Institute wurden Volksschulen, Bürgerschulen, Kindergärten und eine Frauengewerbe, schule von drei Jahrgängen untergebracht. Das vier Stock hohe Seminarium liess Bischof Nikolaus Széchenyi im Jahre 1909—10 erbauen. Die Räumlichkeiten der theologischen Hochschule befinden sich auch in diesem Hause. Das Gebäude der röm. kath. Volksschule liess Georg Széchenyi im Jahre 1684 für die Zwecke eines Edelknaben-Konviktes aufstellen, dieses hat sich dann später in eine Volksschule umgewandelt.

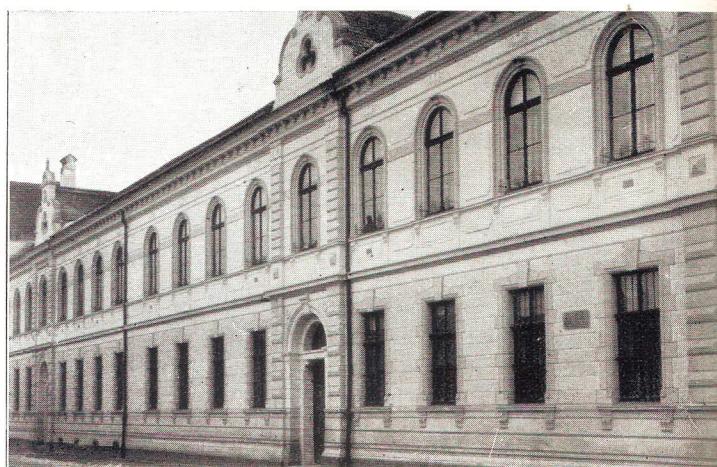
Das Gebäude des Rákócziánum wurde in den Jahren 1905—1909 als ein Internat für kath. Mittelschul-Schüler erbaut und ist zur Unterbringung von 100 Zöglingen geeignet.

Szent László király hermája. — Herme König Ladislaus des Heiligen. — Le buste du roi St. Ladislas. — Bust of King Ladislas.

Püspöki szeminárium. — Bischöfliches Seminarium. — Le séminaire épiscopal.
The seminar of the bishopric.

A győri Orsolya-rendi apácák intézete. — Győrer Institut der Ursulinerinnen.
Pensionnat des Ursulines. — The Ursulites boarding-school at Györ.

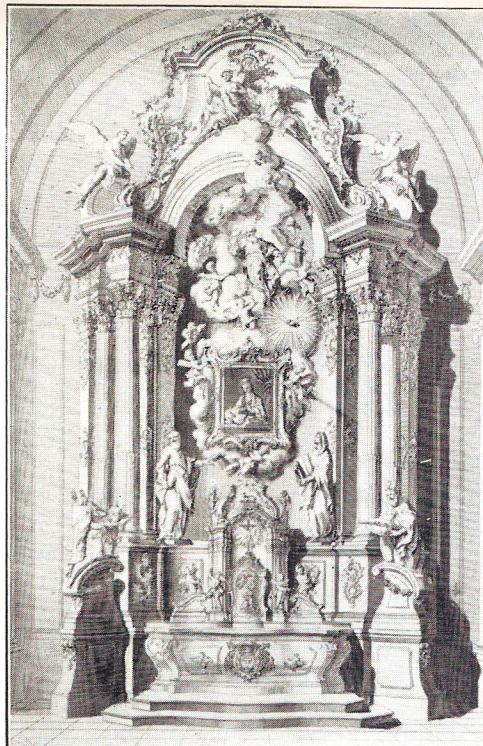
The Cathedral of Győr

The actual cathedral was built around 1260 in Medieval Roman style, and there is still left the apsis of the left nave of the building. It has been rebuilt in 1499 in Gothic style by bishop *Orbán* of Nagylüche. The cathedral had two steeples formerly. It has been used under the Turkish rule (1594 to 1598) as a magazine, and its vault as an emplacement for guns, and it has lost all its Roman and Gothic characteristic features by restoration after the expulsion of the Turks. The wonderful Gothic chapel built close to the southern wall of the cathedral was built by bishop John *Héderváry* in honour of the Holy Trinity (1384 to 1414) as well as for his own place of repose. The interior of the chapel has been rebuilt by bishop John *Simor* in 1860–61. It is in this chapel that the bust of St. king *Ladislas*, containing the relics of the king, is kept, which came after great trials from Nagyvárad, where St. king *Ladislaus* has been buried, to Győr. The interior of the cathedral has been arranged with great munificence in Baroque style by bishop Francis *Zichy*. He called to do this work two of the most noted artists of those times, Meinhard *Hefele* and Anthony *Maulbertsch*, Vienna Academy painter. The black altar with its two lead reliefs, which have been thought to be the work of Raffael *Dommer* by our experts, have been made by Gabriel *Schmid* canon custodian, who became a canon in 1755.

The cathedral has a valuable altar of pilgrimage, the miraculous altarpiece of which was brought by Walter *Lynch*, Irish bishop from Ireland, who fled from the persecution of Győr, where he became a canon and assistant bishop. Blood drops have been found on the altarpiece on the 17th of March, 1697, which fact has been authentically established also by the committee called for that purpose.

The *bishop's castle* shown on our frontispiece is the residence of the bishops of Győr since the times of King St Stephen. It had its present shape as far back as before 1560, and became the residence of the captains of the fortress of Győr, until it has been returned to its rightful owners by *Maria Theresa* in 1745. The most valuable part of the palace is the Gothic *Dózzi* chapel built close to the steeple which has been built by bishop *Orban (Dózzi)* of Nagylüche in 1487.

The *school of the Ursulites* was built in 1898, and the girls' internate belonging to it in 1908. It is in this building that the *elementary and Bürger schools*, the *Kindergarten* and the *girls' industrial school of three years course* found accommodation. The four story *seminary* have been built by bishop count Nicholas *Széchenyi* in 1900–10 which accommodates also the *theological college*. The building of the *Rom. Cath. elementary school* has been built in 1684 by George *Széchenyi* originally destined to be an internate of *noblemen's children*, and it has been transformed later into an elementary school. The one floor building of the *Rákóczián* was built in 1905–1909 as an internate for Catholic schoolchildren in secondary schools, and its internate can accommodate 100 pupils.

Székesegyházi kegyoltár Győrben. — Der Gnadenaltar in der Katedrale von Győr. — L'autel des grâces de la cathédrale de Győr. — The altar of grace at the cathedral of Győr.

to Vienna and later to

Marie qui s'y trouve, a été apportée de l'Irlande par l'évêque irlandais Walter *Lynch*, qui fuyant de sa patrie, vécut d'abord à Vienne, vint ensuite à Győr, où il devint chanoine, puis vice-évêque.

La *château épiscopal*, dont nous donnons l'image est depuis le règne du roi Saint Etienne le siège ancien des évêques de Győr. Dans son état actuel il subsiste depuis 1560 et était le domicile des capitaines de la ville, jusqu'à ce que la reine Marie Thérèse en 1745 l'a rendu à ses propriétaires légaux. La partie la plus précieuse est la *chapelle ogivale*, nommée *Dózzi*, et s'adosse à la tour. Cette chapelle a été élevée en 1487 par l'évêque *Orbán (Dózzi)* de Nagylüche.

Les bastions autour du château épiscopal datent du milieu du XIV.-^e siècle, Cependant l'armée française occupante les a fait sauter en 1809 en air. Ce n'est qu'en 1827 qu'on ait réussi de les reconstruire.

L'école des Ursulines a été élevée en 1898, son internat en 1908. Des écoles primaires, des écoles primaires supérieures, des écoles maternelles et une école industrielle de trois ans pour femmes s'y trouvent. L'édifice à quatre étages du séminaire a été élevé par Nicolas Széchenyi en 1909–10, ici même les localités de l'école théologique supérieure trouvent placement. C'est George Széchenyi qui a fait construire en 1684 le bâtiment de l'école primaire cath. rom. pour les buts d'une pension gratuite pour des fils de familles nobles, laquelle a été transformée plus tard en une école primaire. L'édifice du Rákóczián date des ans 1905–1909, elle sert les buts d'un internat pour élèves catholiques des écoles moyennes. 100 élèves y trouvent placement.

Felekezeti (r. kat.) iskola. — Römisch-katholische Schule. — École catholique. Catholic school.

Rákóczián fiunevelő intézet. — Knabenerziehungsanstalt Rákóczián. — Rákóczián, Boarding-school for boys.

La Cathédrale de Győr

La cathédrale actuelle a été élevée en 1260 en style romain, de ce temps il n'est resté que l'apsis du nef gauche. Ce fut en 1499 que l'évêque *Orbán* de Nagylüche, l'a fait reconstruire la cathédrale en style ogival. La cathédrale avait alors deux tours. Pendant l'occupation turque (1594–98) elle était employée comme magasin et sous sa coupole des canons se trouvaient. La restauration qui suivit cette époque l'a complètement dépouillé de son caractère romain, resp. gothique. La magnifique chapelle gothique s'adosse à la mur méridionale de l'église a été élevée en honneur de la Sainte Trinité par l'évêque Jean *Héderváry* (1384–1414), cette chapelle était en même temps son sépulcre. L'intérieur de la chapelle fut renouvelé par l'évêque Jean *Simor* en 1860–61. Dans cette chapelle est gardé le buste de St. *Ladislas*, contenant les reliques du saint roi, qui n'arrivèrent, qu'après de longues odyssées de Nagyvárad, où il a été enterré, à Győr. L'intérieur de la cathédrale même a été reconstruite avec une magnanimité princière par l'évêque François *Zichy* (1743–1784) en style baroque. Il invita pour l'achèvement de cet ouvrage les deux plus grands artistes de son époque, l'architecte Melchior *Hefele* et le peintre académique de Vienne, Antoine *Maulbertsch*. Les deux autels noirs, orné de relief en plomb, que nos experts ont considéré longtemps comme l'œuvre de Raphaël *Dommer*, ont été faits par le custos, plus tard chanoine Gabriel *Schmid* en 1755.

La cathédrale a un autel des grâces très précieux, l'image miraculeuse de la Sainte Vierge

A Györi Olvasóegylet (kaszinó) megalapítója: Kovács Pál dr. (középen), Kaucz Gusztáv dr. 20 éven át volt elnöke a kaszinónak (balról), Németh Károly dr. 10 év óta elnök.

Der Gründer des Györer Lesekreises (Kasinos) Dr. Paul Kovács (in der Mitte), Dr. Gustav Kaucz der 20 Jahre hindurch Präsident des Kasinos war (links), Dr. Karl Németh, Präsident seit 10 Jahren.

Le fondateur du cercle de lecture (casino) de Györ, Dr. Paul Kovács (au milieu), le Dr. Gustave Kaucz qui en a été Président pendant vingt ans (à gauche) et le Dr. Charles Németh, président depuis 10 ans.

The founder of the reading-club (Casino) of Györ, Dr. Paul Kovács (in the middle), its president for 20 years, Dr. Gustav Kaucz (left) and its president for the last 10 years, Dr. Charles Németh.

Felsőképeink: Kioszk épület, amelyben a kaszinó helyiségei is vannak. A kaszinó egyik terme. Alsó képeink: Keller Gábor Kioszk kávéháza, jobbról: a kávéház rádiótermé. — Obere Bilder: Kiosk in welchem sich auch die Räume des Kasinos befinden. Ein Saal des Kasinos. Untere Bilder: Kioskkafé des Herrn Gabriel Keller; rechts der Radiosaal des Kaffeehauses. — Illustrations en haut: Le kiosque où sont aussi les salles du casino; une salle du casino. En bas: le café du kiosque de M. Gabriel Keller; à droite la salle de Radio du café. — Above The Kiosk in which is also the Casino; a room of the casino. Below the Kiosk-café of M. Gabriel Keller; on the right the wireless-room of the café.

Skarba József Park vendégloje Győrött (nyári terrasz és téli étterem).

Parkrestaurant des Josef Skarba (Sommerterrasse und Winterspeisesaal).

Parc-Restaurant de Joseph Skarba. (Terrasse d'été et salle à manger.)

Parc-Restaurant of Joseph Skarba. (Summer terrace and Dining room.)

A Rábaszabályozó Társulat

A Rábaszabályozó Társulat 1873. évben alakult azzal a céllal, hogy a mintegy 300.000 kat. hold árterületet a vízkároktól mentesítse. Az érdekkelt földterületek birtokosainak állami ellenőrzés mellett működő autonóm testülete ez a társulat, hasonlóan a Magyarországon, úgy a Tisza, mint a Duna völgyében a mult század folyamán alakult ármentesítő társulatokhoz, melyeknek európászerte ismert munkája több mint 6 és fél millió kat. hold (3,832.000 hektár) területet mentett meg az árvizek pusztításaitól.

Az országgyűlés 1885-ben hozta az első Rábatörvényt, ennek alapján állami segítséggel szabályozták a Rába folyó alsó 80 km. hosszú szakaszát. A Rába árvizének korlátok közé szorításával a Fertővidék és az ezzel összefüggő Hanság nevezet 45.000 kat. holdas mocsár tápláló vizének nagy részét elvezette. A Rábán kívül a társulat a Répce is szabályozta és a Hanság vizét ezen át Györnél a mosoni Kis-dunába csapolta le. Később ezt a levezető vizifolyást a Hanság csatorna kiépítésével a Fertő tóig meghosszabbította.

725 km. hosszú rendszeres csatornahálózat terül el a 304 km. hosszú árvizi töltésvonal által védett területen.

A Hanság mocsár nagy része most már elsőrendű gabonatermő róna, más részei beláthatatlan messzeségébe vesző rendszereken öntözött kaszálók, hatalmas erdőkkel és kisebb nádasokkal tarkítva. A Fertő-tómedence kihasználásának munkáját a háború akasztotta meg.

A Rábaszabályozó Társulat sem kerülhette el a trianoni határvonal országcsomító hatását. Eredeti árvízterületének mintegy $\frac{1}{5}$ részét — ebben a Fertő-tó északi $\frac{3}{4}$ részét — az új határ Ausztriához csatolta és így a nemzetközi tárgyalások hosszadalmas útjára utalva majdnem lehetetlenne tette a 60.000 kat. holdnyi Fertő-medence gazdasági kihasználásához nélkülvilágosan szabályozási munkák előkészített kérdésének megoldását.

Die Rába-Regulierungs-Gesellschaft

Die Rába-Regulierungs-Gesellschaft wurde im Jahre 1873 gegründet mit dem Zwecke den etwa 300,000 Kat. Joch Überschwemmungsgebiet vor Wasserschäden zu schützen. Diese Gesellschaft ist die unter staatlicher Oberaufsicht sich betätigende autonome Körperschaft der Eigentümer der interessierten Bodenteile, ähnlich den in Ungarn, im Laufe des vorigen Jahrhunderts im Donau- und Theistale gebildeten Wasserschutzgesellschaften, deren in ganz Europa bekannte Tätigkeit mehr als $6\frac{1}{2}$ Millionen Kat. Joch (3.832.000 Hektar) Gebiet von den Verheerungen der Überschwemmungen befreite.

Das Parlament erbrachte im Jahre 1885 das erste Rába-Gesetz; aufgrund dieses wurde ein 80 Kilometer langer Teil des Flusses mit staatlicher Unterstützung reguliert. Mit der Inschränkung des Rába-wassers wurde die Fertő-Gegend und das damit zusammenhängende 45,000 Kat. Joch grosse Hanság genannte Sumpfgebiet vom grössten Teil seines, sie speisenden Gewässers, beraubt. Ausser den Rába hat die Gesellschaft auch die Répce reguliert und hat die Gewässer des Hanság bei Györ in die kleine Donau abgezapft. Später wurde dieser abführende Wasserlauf durch den Ausbau des Hanság-Kanales bis zum Fertő-See verlängert.

Der grösste Teil des Hanság Sumpfes ist heutzutage ein erstklassiges, getreideproduzierendes Flachland, andere Teile systematisch bewässerte Heuwiesen, mit mächtigen Wäldern und kleineren Röhrichten.

Die Wasserregulierung-Gesellschaft hatte auch die landesverstümmelnde Wirkung der Trianoner Grenzlinie zu führen bekommen. $\frac{1}{4}$ Teil ungefähr seines ursprünglichen Überschwemmungsgebietes darunter $\frac{3}{4}$ Teil des nördlichen Gebietes des Fertő hat die neue Grenze Österreich angegliedert, und so ist man auf den langwierigen Weg der internationalen Verhandlungen angewiesen, welcher Umstand die Lösung der Frage der wirtschaftlichen Ausnützung des 60,000 Kat. Joch grossen Fertőbeckens im Wege von unentbehrlichen Wasserregulierungsarbeiten, fast unmöglich gemacht hat.

The Rába Regulation Company

The Rába Regulation Company has been established in 1873 with the purpose to regulate of about 300,000 cadastral acres, and to prevent floods in that region. This company is the autonomous corporation of the owners of territories coming into consideration under the control of the government; it is like the Flood Preventien Associations established in the last century in Hungary in the valleys of the Danube and the Tisza, which saved a territory of over 6 and half million ead. acres (3,832,000 hectares) from the devastation of the floods by their activity well known all over Europe.

The first act referring to the Rába has been enacted by Parliament in 1885, under which act the lower section of the Rába in a length of 80 kilometers has been regulated, and regular dams against floods have been erected on its both banks. By regulating the river between strictly circumscribed limits, the region of Lake Fertő and the region of swamps of an extent of 45,000 cadastral acres called the Hanság lost the greater part of their water. Besides the Rába also the Repce has been regulated by the company and the waters of the Hanság drained over it at Györ into the Moson Little Danube.

The greater part of the former swamp, the Hanság is now a first class, fertile plain, with regularly irrigated meadows, large forests and small reed producing places. The Rába Regulation Company could not avoid either the mutilating consequences of the Trianon Peace Treaty. About $\frac{1}{5}$ of its original flood territory, including $\frac{3}{4}$ the northern part of Lake Fertő, has been allotted to Austria, so that the solution of regulation works absolutely indispensable for the economic exploitation of the Fertő basin, covering 600,000 cadastral acres was rendered almost impossible, considering the roundabout methods of international negotiations.

Le Syndicat pour la Régularisation de la Rába

Ce Syndicat a été fondé en 1873 avec le but de régulariser un territoire de 300,000 arpents cadastraux et de les protéger des dégâts causés par l'inondation. Ce syndicat est la corporation autonome des propriétaires des territoires intéressés, sous la surveillance de l'État, analogue à ces associations syndicales des travaux d'eau qui se sont formées en Hongrie dans les vallées du Danube et de la Theiss au cours du siècle dernier, et dont le travail commun et estimé en toute Europe a libéré un territoire de plus de $6\frac{1}{2}$ millions d'arpents cadastraux (3,832,000 hectares) des ravages des inondations. Le Parlement a voté en 1885 la première loi sur la Rába, sur base de laquelle la partie de 80 kilomètres a été régularisée à l'aide d'une subvention de l'État. Sur les deux rives de ce fleuve des digues convenables contre les inondations ont été construites. En forçant les ondes de la Rába entre des barrières on a réussi d'éconduire une grande partie des eaux nourrissant la contrée de Fertő et le marais d'une étendue de 45,000 arpents cadastraux et nommé Hanság et en communication étroite avec la première, le Syndicat a régularisé hormis la Rába, la Répce aussi en laissant écouler l'eau du Hanság à travers ce fleuve dans le Petit Danube de Moson, près de Györ.

La plus grande partie du marais Hanság est aujourd'hui grâce à ces travaux un sol fertile, produisant des blés excellents, d'autres parties des prés systématiquement arrosés, avec de puissantes forêts et de petites rosiers.

Le Syndicat pour la Régularisation de la Rába a aussi souffert sous l'influence de la frontière de Trianon. Il a perdu $\frac{1}{5}$ de son territoire d'inondation, qui a été enlevée et attachée à l'Autriche, de sorte que — étant réduite au moyen pénible des négociations internationales, — la solution des questions concernant les travaux de régularisation, indispensables pour l'utilisation économique du Fertő-Bassin d'une étendue de 60,000 arpents cadastraux, a été rendue presque impossible.

A Rábaszabályozó Társulat győri székháza. — Sitz der Rába-Regulierungs-Gesellschaft. — Siège du Syndicat pour Régularisation de la Rába. — House of the Rába Regulation Co.

Győr vármegye egyik legtipikusabb falva: Kunsziget. Fénykép a faluban. — Eines der charakteristischsten Dörfer der Gegend von Győr: Kunsziget. Der Hauptplatz. — Un village caractéristique de la contrée de Győr: Kunsziget. La place du marché. — One of the most characteristic villages near Győr: Kunsziget, the marketplace.

Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara az 1920: XVIII. t.-c. alapján 1922. évben alakult. Működése kiterjed: Győr-, Moson-, Pozsony-, Sopron-, Vas-, Veszprém-, Fejér-, Esztergom- és Komárom-vármegyékre, amelyek közül hétféle vármegye Trianon következtében megcsorinálták szerevét. — A 9 vármegye területe 1.6 millió hektárra terjed. A kamara jelenlegi elnöke gróf Khuen Héderváry Károly, alelnökök: Csikvándi Ernő nagybéri, Horváth H. Sándor kisgazda, dr. Szauter Ferenc városi gazd. tanácsos. A rendes tagok száma 135, a küllőtagoké 37. A kamara körzetéhez 800 község és 29 járás tartozik. A kamara szervezete a községi, járási és vármegyei mezőgazdasági bizottságokból épül fel. A kamara szakkörök szempontjából növénytermelési, állattenyészeti, üzemel és adóügyi, továbbá közgazdasági szakosztályokra, tányezetés szempontjából pedig üzemel-, számtartási, adó- és jogügyi, közlekedés- és vámügyi, növénytermelési és növénytermesítési, kertészeti, szolászeti és borászati, agrochémiai, állattenyészeti és állatagyzásügyi ügyosztályok oszlik.

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara hivatalos közlönye a Kamarai Értesítő, amely havonként két izben jelenik meg 3000 példányban.

A magyar mezőgazdasági kamarák később következett be, mint a német, vagy francia gazdakamaráké. A szervezet demokratikussága tekintetében azonban a magyar mezőgazdasági kamarák legelől állanak. A földből élő agrárius társadalom minden rétege képviseli van a magyar gazdasági kamara szervezetében és a mezőgazdasági bizottságokban. A választók és a választottak ugyanis 5 kuriára (kategóriára) tagozódnak, amelyek a következők:

- I. nincselenek, gazdasági csalédek, napszamosok, gazdasági munkások;
- II. törpebirtokosok és bérliki, akik 10 kat. holdon alálik területen gazdálkodnak;
- III. kisbirtokosok 10—30 kat. holdig;
- IV. kisbirtokosok 30—100 kat. hold között;

V. közép- és nagybirtokosok, a 100 kat. holdon felüli területen gazdálkodók.

Ez a beosztás teljesen megfelel a birtokviszonyoknak. A törpebirtokok ugyanis, bár száma elég magas, mégsem meg a kedvezőtlen végletbe. A középbirtokok termelési rendszere, felszereltség szempontjából mintászerű. Ugyanilyen realis a nagybirtok helyzete is, amely a termelés módját tekintve elsőrangú, a számarány szerint pedig teljesen beilleszkedik az általános birtok keretekbe.

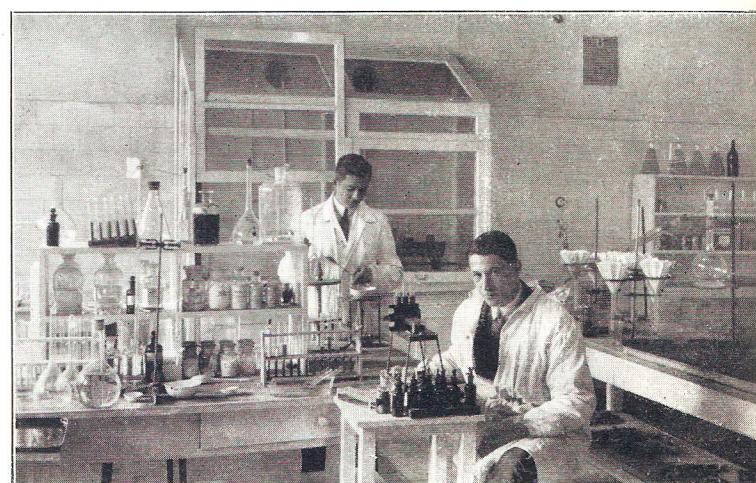
Képekben mutatjuk be a kamara agrochémiai laboratóriumát, a Kismagyarálföld egyik tipikus faluját, gróf Khuen Héderváry Károly 6000 hektáros ösi birtokán a sok százados kastély udvarát, szalonját, történelmi nevezetességgel Héderváry Kont-fáját és történelmi emlékű kápolnáját.

Landwirtschaftskammer für Obertransdanubien

Die Landwirtschaftskammer für Obertransdanubien wurde aufgrund des Gesetzartikels XVIII. vom Jahre 1920 im Jahre 1922 aufgestellt. Ihre Tätigkeit erstreckt sich auf das Gebiet der Komitate Győr, Moson, Pozsony, Sopron, Vas, Veszprém, Fejér, Esztergom und Komárom von welchen Komitatene sieben, zufolge Trianons verstimmt wurden. Das Gebiet der 9 Komitate umfasst 1.6 Millionen Hektar. Der gegenwärtige Präsident ist Graf Karl Khuen-Héderváry. Die Vizepräsidenten sind: Ernst Csikvándi, H. Alexander Horváth, Dr. Franz Szauter. Die Zahl der ordentlichen Mitglieder beträgt 135, die der auswärtigen Mitglieder 37. Der Bereich der Kammer umfasst 800 Gemeinden und 29 Bezirke.

Die Landwirtschaftskammer verteilt sich bezüglich der Fachtätigkeit in eine Pflanzenbau-, eine Viehzucht- und eine volkswirtschaftliche Sektion, vom Standpunkte der Geschäftsführung verteilt sie sich in Abteilungen für den Betrieb, für die Rechnungsführung, für die Steuer, für das Rechtswesen, für den Verkehr, für die Zollverwaltung, für den Pflanzenbau und für die Pflanzenverarbeitung, für die Gärtnerei, für den Weinbau, für die Weinkunde, für die Agrochemie, für die Viehzucht und für das Veterinärwesen.

Wir führen das agrochemische Laboratorium der Kammer, ein typisches Dorf der kleinen ungarischen Tiefebene, das 6000 Hektar

Részlet a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara agrokémiai laboratóriumából. — Teil der agrochemischen Laboratorium der Landwirtschaftskammer für Obertransdanubien. — Une partie des laboratoires agrochimiques de la Chambre d'Agriculture de Haute Transdanubie. — Part of the agrochemical laboratories of the agricultural chamber of Upper Transdanubia.

A Héderváry-kastély kápolnája a család zászlajával. — Kapelle des Héderváry-Schlosses mit dem Familienwappen. — Chapelle du château Héderváry avec le blason de la famille. — Chapel of the Héderváry castle with the family arms.

umfassende Stammgut des Grafen Karl Khuen-Héderváry, seinen mehrere hundert Jahre alten Schlosshof, den Salon, den historisch-denkmalwürdigen Héderváry Kont-Baum und die geschichtlich bekannte Kapelle in Bildern vor.

Das offizielle Blatt der Landwirtschaftskammer ist der «Kamarai Értesítő» (Anzeiger der Kammer), welche monatlich zweimal in 3000 Exemplaren erscheint.

Die erste ungarische landwirtschaftliche Kammer wurde Jahrzehnte später errichtet, als die deutschen und französischen landwirtschaftlichen Kammer. Hinsichtlich der Demokratie der Organisation stehen jedoch die landwirtschaftlichen Kammer Ungarns an erster Stelle. Alle Schichten der aus der Erde lebenden Gesellschaft der Agrarier sind in der Organisation der Landwirkenkammer und den landwirtschaftlichen Kommissionen vertreten. Die Wähler und die Gewählten werden nämlich in fünf Kategorien eingeteilt. Und zwar:

- I. Die Besitzlosen, die Ackerknechte, Tagelöhner und Feldarbeiter;
- II. Zwergbesitzer und Pächter, welche auf einem Gebiet unter 10 Kat. Joch wirtschaften;
- III. Kleingrundbesitzer von 10—30 Kat. Joch;
- IV. Kleingrundbesitzer von 30 bis 100 Kat. Joch;
- V. Mittel- und Grossgrundbesitzer, welche auf einem Gebiete von mehr als 100 Joch wirtschaften.

Agricultural Chamber of Upper Transdanubia

The Agricultural Chamber of Upper Transdanubia has been established under Act XVIII, 1920 in 1922. Its activity covers the territory of Győr, Moson, Pozsony, Sopron, Vas, Veszprém, Fejér, Esztergom and Komárom counties, seven of which counties have been mutilated by the Trianon Treaty. The territory of the nine counties gives an area of 16 millions of hectares. The actual president of the Chamber is count Charles Khuen-Héderváry. Vice-Presidents are: Ernest Csikvárdi, tenant, Alexander H. Horváth, small-owner, Francis Szauter, economic-Councillor of the municipality. The number of its regular members is 135, that of its honorary members 37. There are 800 communities and 29 districts belonging under the competence of the Chamber. The organisation of the Chamber is composed of the community, district and county agricultural commissions. The Chamber is divided into *plant*, *animal raising* and *economical sections* from the point of view of activity, and into management, accountancy, tax, law, transport, customs, plant raising, plant improving, gardening, vineyard, agrochemical, animal breeding and veterinary sections from the point of view of management.

The official journal of the agricultural Chamber is the «Chamber-Advertiser», which appears twice a month in 3000 copies.

The first agricultural Chamber of Hungary was founded some decades later than the Agricultural Chambers of Germany and France. With regard to the democracy of the organisation to the agricultural Chambers of Hungary the first place is due.

All the layers of the agricultural society, living of the benefits of the soil are represented in the organisation of these Chambers and in the agricultural committees. The electors and the elected are distributed into five categories:

1. The destitute, the plough boys, the day-labourers, and agricultural labourers.
2. The very small owners, and tenants with a property under 10 cad. yokes.
3. Small-proprietors af 10—30 cad. yokes.
4. Small-proprietors of 30—100 cad. yokes.
5. Middle- and large-proprietors, with a property of 100 cad. yokes.

This division is corresponding with the property-proportions. Though the number of the very small properties is high enough, it is not unfavourable. Middle properties are models as well in regard to the production-system as to the equipment.

The situation of the large properties is also suitable, the manner of the production is first class. The numerical proportion is adequate to he property-proportions.

We give illustrations about the agrochemical laboratory of the Chamber, a typical village of the Little Plains, the court, reception room of the centuries old count Charles Khuen-Héderváry Castle built on his 6000 hectares estate, the Héderváry Kont tree of historic fame, and the historic chapel of the castle.

A sokszázados várkastély udvarfolyosója. — Der Hofgang des vielhundertjährigen Schlosses. — Le couloir de la cour du château séculaire. — The corridor in the court of the ancient castle.

La Chambre d'Agriculture de Haute Transdanubie

La Chambre d'Agriculture de Haute Transdanubie a été fondée sur base de l'article de droit XVIII, de l'an 1920. Son activité s'étend sur les départements de Győr, de Moson, de Pozsony, de Sopron, de Vas, de Veszprém, de Fejér, d'Esztergom et de Komárom; sept de ces départements ont subi par suite du Traité de Trianon une mutilation sensible. Le territoire des neuf départements couvre une étendue de 1.6 millions d'hectares. Le président actuel de la Chambre est le comte Charles Khuen Héderváry. Les vice-présidents sont: Ernest Csikvárdi, grand fermier, Alexander H. Horváth, petit propriétaire, François Szauter, conseiller économique de la ville. Le nombre des membres ordinaires est de 135, celui des membres extérieurs est de 37. La circonscription

de la Chambre embrasse 800 communes et 29 districts. L'organisation de la Chambre est construite de commissions agricoles communales, régionales et départementales. Au point de vue de leur activité spéciale, la Chambre se divise en trois sections: culture du sol, élevage du bétail et économie publique. Concernant l'administration on distingue des sections d'exploitation, de comptabilité, d'impôt, de droit, de communication, de douane, de production et d'amélioration des plantes, d'horticulture, de viticulture, de viniculture, d'agrochimie, d'élevage de bétail et d'hygiène vétérinaire.

Le journal officiel de la Chambre d'Agriculture le «Informations de la Chambre» paraît deux fois par mois en 3000 exemplaires.

La première Chambre d'Agriculture de la Hongrie ne fut créée que plusieurs dizaines d'années après la création des Chambres d'Agriculture de l'Allemagne et de la France. Cependant, concernant la démocratie de l'organisation, la première place devra être adjugée à la Hongrie. Toutes les couches, de la société agraire, vivant des bénéfices du sol, sont représentées dans les organisations de ces chambres et dans les commissions d'Agriculture. D'ailleurs, les électeurs et les élus sont divisés en 5 catégories; ce sont:

1. Des sans-terre, des valets de ferme, des journaliers, des agriculteurs.
2. De tout-petits propriétaires et fermiers, qui travaillent sur un territoire de moins de 10 arp. cad.
3. Petit-propriétaires de 10—50 arp. cad.
4. Petit-propriétaires de 30—100 arp. cad.
5. Propriétaires moyens et grands propriétaires faisant l'économie sur un territoire de plus de 100 arp. cad.

Ce classement correspond parfaitement aux proportions de propriété. Bien que le nombre des tout-petits propriétés soit suffisamment haut, celui-ci ne peut pas être nommé en aucun cas défavorable. La propriété moyenne est de nouveau exemplaire au point de vue de la production, ainsi qu'au point de vue de son outillage. La situation de la grande propriété est aussi convenable, les méthodes de production sont de première classe. Selon la proportion numérique, elle se tient entre les cadres généraux.

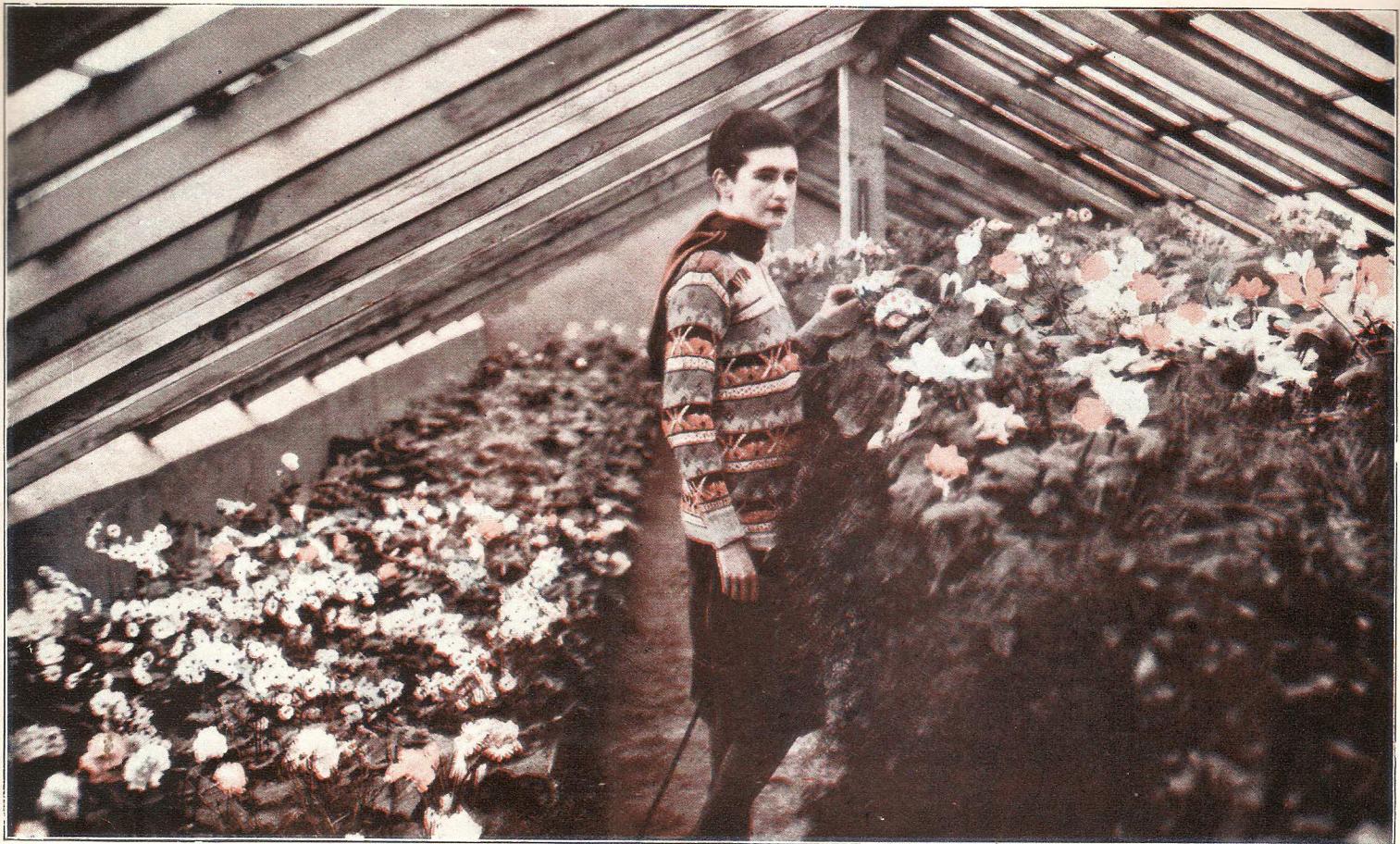

«Héderváry Kont-fa» történelmi nevezetességű, ma is élő fa. — Ein historischer noch heute lebender Baum. — Un arbre historique encore vert. — A historical tree which lives still.

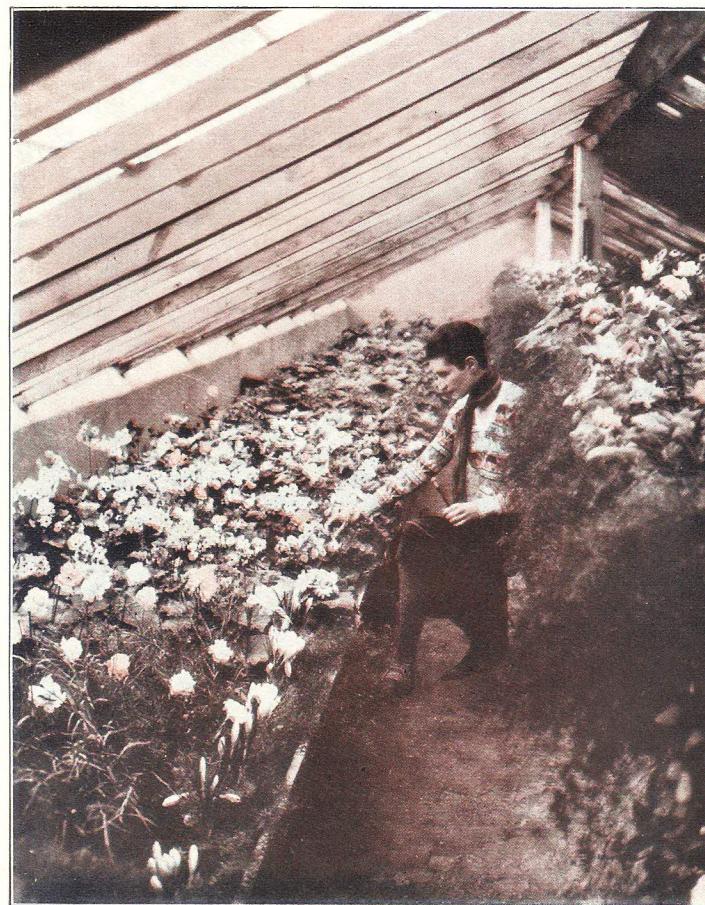

Gróf Khuen-Héderváry kastélyának nagy szalonja. — Der grosse Saal im Schloss des Grafen Khuen-Héderváry. — Le grand salon dans le château du comte Khuen-Héderváry. — The great Reception-room in the count Khuen-Héderváry castle.

ÖTTEVÉNY

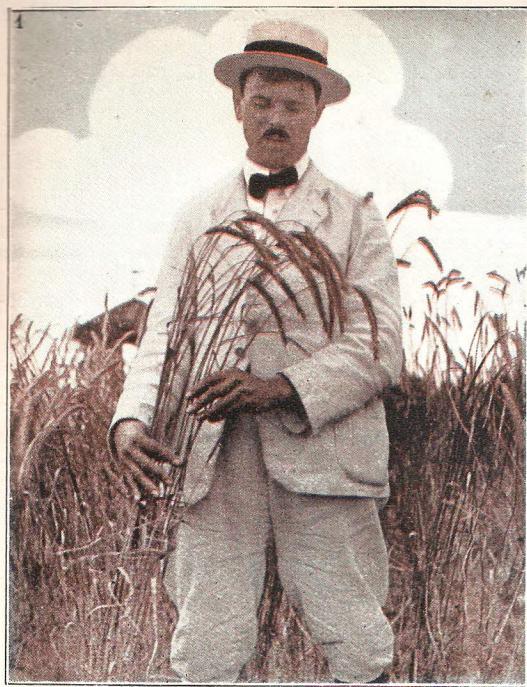

Gróf Csáky Andorné virágkertészete (Öttevény, Győr megye) látja el a győri virágpiacot. Budapestre és külföldre is szállít. Képünkön Csáky grófné megtékinti melegzházait. — Die Blumengärtnerei der Gräfin Andreas Csáky (Öttevény, Komitat Györ) versorgt den Blumenmarkt von Györ, und sendet Blumen auch nach Budapest und ins Ausland. Unser Bild zeigt die Gräfin in den Glashäusern.

L'établissement d'horticulture de la comtesse André Csáky (Öttevény, département de Györ) fournit de fleurs le marché de Györ et en envoie à Budapest et à l'étranger. L'illustration montre la comtesse dans ses serres — The gardening enterprise of countess Andor Csáky (Öttevény, near Györ) provides the market of Györ with flowers and sends flowers to Budapest and abroad. Our illustration shows the countess inspecting the flowerhouses.

ÖTTEVÉNY

Győr megye. — Komitat Györ. — Département de Györ. — County of Györ.

Gróf Csáky Andor modernül vezetett gazdasága, mely elsőrendű vetőmagvak termesztsével és tenyészállatok tenyésztésével foglalkozik.

Die Musterwirtschaft des Grafen Andreas Csáky befasst sich mit der Zucht von Zuchttieren.

L'économie modèle du comte André Csáky produisant des graines sélectionnées pour semence et s'occupant de l'élevage des animaux de reproduction.

Count Andor Csáky produces on his possessions seeds of the best quality and breeds cattle of the best races.

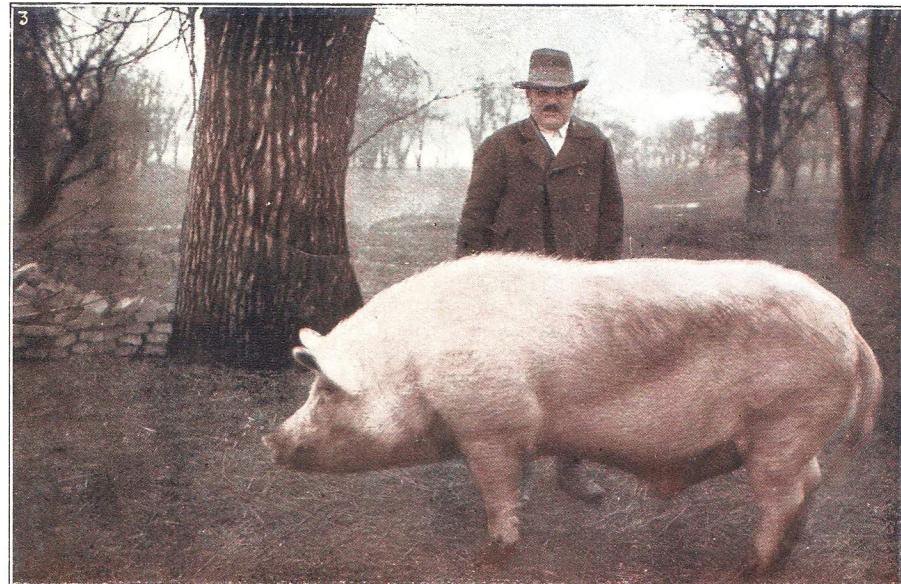

Képek:

1. Egy tő nemesített rozs a rajta termett kalászokkal a kísérleti parcellán.
2. Egy községes és egy az uradalom által nemesisített rosnövény, melyek teljesen azonos talajon és körülmenyek között, egymástól egy méter távolságra nőttek fel.
- 3—4. 350 kg.-os tenyészkanok az uradalom Yorkshire-tenyészetéből.
5. Traktor, az uradalom műhelyében készült ekével.

Bildern:

1. Veredeltes Korn mit Aehren von der Versuchsparzeile.
2. Eine gewöhnliche Kornpflanze und eine aus veredeltem Samen die unter sonst gleichen Bedingungen, in einer Entfernung von einem Meter gewachsen sind.
- 3—4. 350 Kg. schwere Zuchtschweine aus der Yorkshire-Zucht.
5. Traktor, mit in den Werkstätten des Besitzes angefertigtem Pfluge.

1. Seigle amélioré avec épis de la parcelle d'essai.
2. Une plante de seigle commune et une plante de seigle amélioré qui ont poussé dans des conditions identiques à un mètre de distance.
- 3—4. Porcs de 350 kg. de l'élevage des Yorkshire.
5. Tracteur avec charrue, fabriqués dans les ateliers de la propriété.

1. Improved barley with its ear from the experiment-ground.
2. Vulgar barley and improved barley having been grown in identic conditions at 1 meter distance.
- 3—4. Pores of 350 kg. from the Yorkshire breeding.
5. Tractor with plough, made in the workshops of the estate.

Győr vármegye A hármas folyó vidéke

A vármegye geográfiaiaként a Kis-Magyar-Alföld közepén, mintegy 1382 km² területen fekszik. A nagyobbára síkságot képező területet öt vármegye veszi körül: északon Pozsony, délen Veszprém, nyugaton Sopron és Moson, keleten Komárom vármegyék. Területe folyóvizekben igen gazdag. Ezeknek a fő levezetővize a Duna. Éghajlata kontinentalis jellegű és kevés csapadékkal bíró hosszú forró nyár és hideg tél jellemzi. A vármegye 86 községből áll, 97.199 lakossal. A közszégek három szolgabírói járáshoz tartozó 23 körjegyzőség alá vannak beosztva. A három járás: a pusztai, sokoróaljai és tószigetcsilizközi járás.

A vármegye lakossága *tiszta magyar*, más nemzetiségek vagy idegen ajkú nép nincsen a vármegye területén, jóllehet a török pusztások után nagy német bevándorlás indult meg.

Foglalkozásra nézve csaknem egyenlő számban találjuk a földműveléssel foglalkozókat és az iparost. Az ipar fejlettsége jellemzi Győr vármegyét elsősorban és ez visszanyúlik a 12. és 13. századba. Már ezen időben nagyon híres volt a győrvízki bőripar, amely a viszonyokhoz mértén nagyon fejlett volt. A kézműiparosság vezetőszerepét a múlt század végén azután a gyáripar vette át és ma már az ország egyik legnagyobb gyárvárosa a vármegye székhelye: Győr.

Ahol hajdan az araviskok, azalok, kyticék és kelták hordái tanyáztak, ma produktív, nagykulturális, művelt, teljesen a nyugati iparállamok sorába illő ipari központ áll, a magyar szorgalomnak, törekvésnek és művelt ségnek dicséretére.

A trianoni békeszerződésben Magyarország területének kétharmadát elvesztette és ennek következtében az 1923. évben Moson, Pozsony vármegyéket ideiglenesen egyesítették Győr vármegyével.

A vármegye területén sok olyan helység van, amely részint leteleiről, részint szépségről messze földön híres és sokan keresik fel az idegenek közül. Így Pannonhalmán majdnem minden kőfüldi utas megfordul, aki Magyarországra jön, hogy megtékinthetse a kincstárt, régiségétart és mintegy 200.000 kötetnyi könyvtárát.

Pannonhalma története ugyanis összeforrt a magyar nemzetével. Már Béla király névtelen jegyzője írja, hogy „Árpád vezér és nemesei tábora szállának Szent Márton hegye mellett“. Szent Sebestyén, pannonhalmi bencés koronázta meg 1001-ben István királyt. Szent László országgyűlést tartott Pannonhalmán, Kálmán király pedig itt fogadta a keresztes lovagok vezérét, Bouillon Gottfriedet. A törökök 1594-ben teljesen kifosztják Pannonhalmát, amely sokat szenvedett a későbbi háborúk során is, de a pannonhalmi bencések mind a mai napig megőrizték a megmentett értékeket és festattották az apátság történelmi nevezetességeit.

Az idegenek, akik Pannonhalmát látogatják, nem győzik elégé esodálni a nagy mult látható emlékeit. Az épületek között legrégebbi a fóoltár alatti kripta vagy *altemplom*. Ennek helyén épült az első kereszteny templom. 1001-ben Szent István építette a monostort, amely 1567-ben a templommal együtt leégett, de később Pálffy Mátyás főpápa újra felépítette. A könyy- és levéltár igen gazdag régiségekben, különösen ósi diplomákkal nagyértékűek. Legnagyobb kincse Szent István alapító diplomája, mely első királyunk egyetlen reánk maradt oklevele. Drága kövekkel kirakkott aranykeretben, légmentesen üveg alatt őrzik. A kincstárban őrzik az ezeréves koronázási palást előminta-ját a Kiosz szigetű készült bisszus-fátyol szöveget és a többi felette értékes régiségeket, köztük Pannonia római község emlékeit, római feliratos köveket, bronz ékszeret, fibulákat, karperecet, római vasszerszámokat és egy római hypocaustum maradványait. Itt van Zrinyi Ilona vetélője, Rákóczi tarsolya, Deák Ferenc levélyomája és a többi érték között Kuncze Leó éremgyűjteménye, amely páratlan a maga nemében.

Komitat Győr

Die Gegend der drei Flüsse

Seiner geographischen Lage nach liegt das Komitat Győr in der Mitte der *kleiner Ungarischen Tiefebene*, auf einem Gebiet von 1382 Km². Dieser zum Serössten Seile aus Flachland bestehende Landesteil grenzt nördlich an das Komitat Pozsony, südlich an das Komitat Veszprém, westlich an die Komitate Sopron und Moson, östlich an das Komitat Komárom. Sein Gebiet ist äußerst flussreich. Der Hauptabfluss der Gewässer ist die Donau. Das Klima hat einen kontinentalen Charakter, mit einem heißen, langen Sommer mit wenig Niederschlag und einen strengen Winter. Das Komitat besteht aus 86 Gemeinden mit 97.199 Einwohnern. Die Gemeinden sind 3 Stuhlrichterschaften oder Bezirken, die in 23 Kreisnotariaten eingeteilt sind, untergeordnet. Die drei Bezirke sind die folgenden; der *Pusztai*, der *Sokoróalja* und der *Tószigetcisziköz* Bezirk.

Die Bewohnerschaft des Komitates ist *reinungarisch*, andere Nationalitäten oder Völker fremder Zunge gibt es auf dem Gebiete des Komitates nicht, trotzdem, dass nach den Türken-Verheerungen bedeutende deutsche Einsickerungen stattfanden.

Bezüglich der Beschäftigungszweige finden wir hier Ackerbauende und Gewerbetreibende fast in gleicher Anzahl. Die hohe Entwicklungsstufe der Industrie ist für das Komitat Győr besonders bezeichnend, die Anfänge derselben reichen bis in das 12. und 13. Jahrhundert zurück. Schon in dieser Zeit war die Lederindustrie dieser Gegend sehr berühmt, auch war sie, den damaligen Verhältnissen angemessen, überaus entwickelt.

Die leitende Rolle der Handgewerbe nahm gegen Ende vorigen Jahrhundertes die Fabrikindustrie ein, und heute bereits ist Győr, die Hauptstadt des Komitates, eine der größten Fabrikstädte Ungarns.

Wo früher die Horden der Avarischen, der Asalen, der Kythen und der Kelten lagerten, steht eine den west-europäischen Gewerbestaaten vollkommen ebenbürtige, produktive, gebildete Gewerbezentrale von hoher Kultur, zum Lob und Preis des ungarischen Fleisses, der ungarischen Strebsamkeit und Bildung.

Ungarn hat infolge des Trianoner Friedensvertrages zwei Drittel seines Gebietes verloren, demzufolge mussten die Rumpfkomitate Pozsony und Moson im Jahre 1923 dem Komitate Győr angegliedert werden.

Auf dem Gebiete des Komitates gibt es so manche Gemeinden, welche teils wegen ihrer Funde, teils wegen ihrer Schönheit, weit und breit bekannt sind und deshalb von Fremden des Öfteren aufgesucht werden. So vergaß zum Beispiel keiner der ausländischen Notabilitäten, den sein Weg durch Ungarn führte, Pannonhalma aufzusuchen um die Schatzkammer, die Antiquitäten Sammlung und die 200.000 Bände enthaltende Bibliothek zu besichtigen.

Die Fremden, die nach Pannonhalma kommen, können die hiergebliebenen Andenken der glorreichen Vergangenheit nicht genug bewundern. Unter den Gebäuden ist das älteste die Grabkammer oder Unterkirche unter dem Hauptaltar. An Stelle dieser wurde die erste christliche Kirche erbaut, das Kloster wurde im Jahre 1001 durch Stefan den Heiligen erbaut, welches im Jahre 1567 samt der Kirche abgebrannt ist, später

wurde sie jedoch vom Oberprälaten Mathias Pálffy restauriert. In der Bibliothek und im Archiv werden sehr viele wertvolle Antiquitäten bewahrt. In der Schatzkammer wird die Vorlage zum Krönungsmantel vom Jahre 1000 behütet und der auf der Insel Chios verfertigte Bissusschleier und andere wertvolle Altertümer, darunter auch die Andenken der römischen Gemeinde Pannonia. Hier ist das Spinnrad Zrinyi Ilona's, das Torso Rákóczi's, der Briefbeschwerer Franz Deáks und unter den anderen wertvollen Andenken die Münzensammlung Leo Kuncze's, welche auf der ganzen Welt einzig in ihrer Art ist.

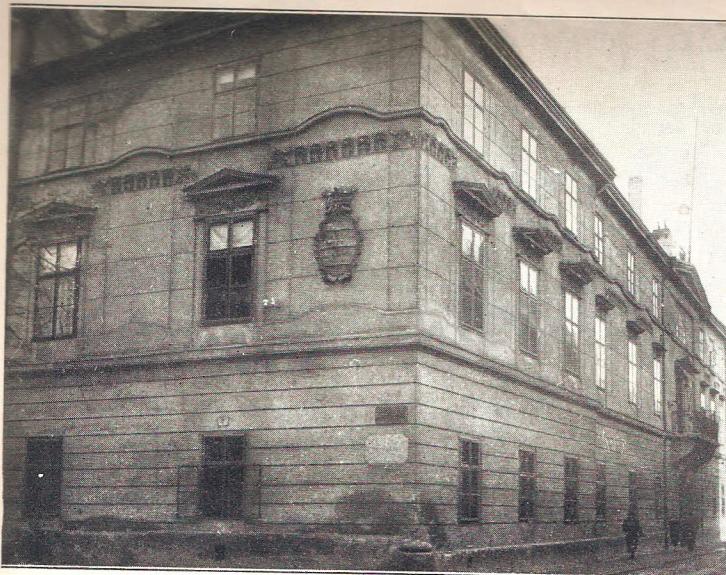

Dr. Darányi Kálmán, Győr vármegye főispánja. — Dr. Koloman Darányi, Obergespan des Komitates Győr. — Dr. Coloman Darányi, Préfet du département de Győr. — Dr. Colman Darányi, Chief of Győr county.

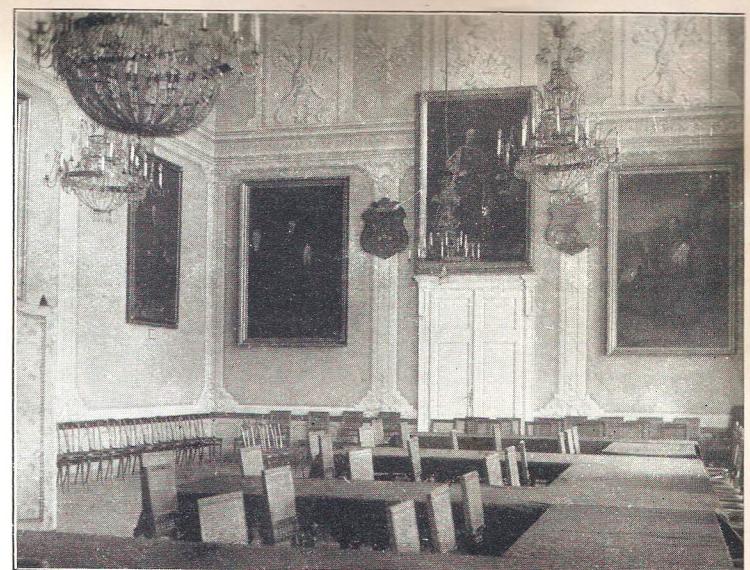
A régi Győrből. — Aus der alte Stadt Györ.

Régi házak a Jedlik Ányos-utcában. — Alte Häuser in der Jedlik Ányos-utca. — Anciennes maisons dans la rue Jedlik Ányos. — Ancient houses in the Jedlik Ányos utca.

A vármegeyháza. — Das Komitatshaus. — Le palais de la préfecture. — The county office.

A vármegeyháza közgyűlési terme. — Sitzungssaal des Komitatshauses. — Salle de séances dans le palais de la préfecture. — Assembly-room in the county office.

The County of Győr

The county is situated geographically in the middle of the *Hungarian Little Plains*, covering a territory of 1382 square kilometers. The territory composed mainly of lowlands is surrounded by five counties: by Pozsony to the north, by Veszprém to the south, by Sopron and Mosony to the west, and by Komárom to the east. Its territory is rich in rivers, which all are tributaries of the *Danube*. Its climate is continental, and is characterised by long hot summers with small precipitation and cold winter. The county is composed of 86 communities with a total population of 97.199. The communities are distributed among 23 notariates belonging into three districts directed by a district chief each. The three districts are those of *Pusztai*, *Sokoróalja* and *Tószigetcsilizköz*.

The population of the county is *pure Hungarian*, no other nationality or people of foreign tongue are living on the territory of the county, although there was a great German immigration after the Turkish devastations.

As for occupation, agricultural and industrial people can be found in almost equal numbers. *Győr county is characterised mainly by its developped industry*, which development goes far back into the 12th and 13th centuries. As far back as in that time, the leather manufacturing of that territory had a fame, and it was developped comparatively well as for the conditions of the period. The leadership of the handcraftsmen has been taken over by the end of the last century by the factories, and the county seat Győr is nowadays one of the foremost manufacturing centers of the country.

Since Hungary lost two thirds of her territory, and so parts of Moson and Pozsony counties, the rest of those counties has been united with Győr county in 1923, temporarily.

Le Département de Győr

Selon sa situation géographique le Département se trouve au beau milieu de la *Petite Plaine Hongroise*. Ce territoire se compose à la plupart de pays plats et est entouré de cinq autres départements: du nord, le département de *Pozsony*, du sud le département de *Veszprém*, d'ouest, les départements de *Sopron* et de *Moson*, d'est, le département de *Komárom*. Son territoire est extrêmement riche en fleuves qui sont presque tous les affluents du Danube. Son climat est d'un caractère continental, un long et chaud été, avec peu de précipitation, et un froid hiver. Le département se compose de 86 communes d'une population totale de 97.199 âmes. Les communes sont distribuées en 23 circonscriptions communales réunies dans trois districts. Les trois districts sont les suivants: celui de *Pusztai*, *Sokoróalja* et de *Tószigetcsilizköz*.

La population du département est *purement hongroise* il n'y sur le territoire du département nulle nationalité, ou peuple d'une langue étrangère, bien qu'après les ravages des Turcs une immigration allemande eût eu lieu.

Selon la profession de la population on y trouve en nombre presque égal des agriculteurs et des industriels. Le département de Győr est caractérisé surtout par *l'extrême développement de son industrie*, dont les commencements se montrent déjà dans les 12. et 13. siècles. Dans ce temps déjà *l'industrie de cuir* de Győr était bien connue et renommée. Le rôle prépondérant qu'a joué l'industrie manuelle dans le passé a été prise en possession par l'industrie manufacturière.

Le Traité de Trianon fit perdre $\frac{2}{3}$ du territoire de la Hongrie, c'est pourquoi les départements mutilés de Moson et de Győr ont été attachés en 1923 au département de Győr.

Napoleon ebben a házban lakott táborozáskor. — In diesem Hause wohnte Napoleon während des Raaber Lager. — Dans cette maison habitait Napoléon pendant son campement à Győr. — Napoleon stayed at this house during his camping at Győr.

Napoleon hadvezéreinek lakása, a pannónhalmi főapákok egykorú székháza, később papnevelő intézet. — Wohnung der Generäle Napoleons; früher Sitz der Äbte von Pannónhalom, später Seminarium. — Habitation des généraux de Napoléon; auparavant siège des abbés de Pannónhalom, plus tard séminaire. — Lodging of Napoleon's generals. In ancient times residence of the abbots of Pannónhalom, it became later a seminary.

PANNONHALMA

Györ közelében emelkedik Pannonhalma, ahonnan Magyarország kultúrája kiindult. A bencésrend tagjai innen tanították és irányították az ösmagyarokat. Ma a bencésrend főapátiának székhelye. Alsó képeink: a főapáti székesegyház egyik kapubeljárca; a 200 ezer kötetet magában foglaló könyvtár nagytermének egyik részlete. — Unweit Györ erhebt sich Pannonhalma, der Ausgangspunkt der ungarischen Kultur. Die Mitglieder des Benediktinerordens unterrichteten und erzogen von dort aus die Urmagyaren. Heute ist es der Sitz des Abtes des Ordens. Untere Bilder: Eine der Pforten der Kirche; ein Teil des grossen Bibliothekssaales. — Pannonhalma s'élève non loin de Györ; c'est de là que les Bénédictins ont répandu l'instruction et la culture parmi les anciens Magyars. Il est aujourd'hui la résidence de l'abbé des Bénédictins. Illustrations en bas: un des portails de l'ancienne église; une partie de la grande bibliothèque. — Pannonhalma is situated near Györ; this was the place from where the Benedictine monks spread instruction and culture among the ancient Hungarians. It is actually the residence of the abbot. The illustration below represents one of the porches of the ancient church and a part of the beautiful library.

